

POSTANOWIENIE

Dnia 29 sierpnia 2016r.

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie Wydział II Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Krzysztof Jawor

Protokolant: Ewelina Zachilska

po rozpoznaniu w sprawie o czyny z art. 231 § 1 k.k. i in.

na skutek zażalenia pokrzywdzonego P. R.

w przedmiocie umorzenia śledztwa

postanowił :

I. na podstawie art. 465 § 2 k.p.k. zażalenia pokrzywdzonego **P. R.** z dnia 21 czerwca 2016r. na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Ś. z dnia 7 czerwca 2016r., w sprawie o sygnaturze akt 3 Ds. (...), w zakresie czynu opisanego w punkcie I., w przedmiocie umorzenia śledztwa, nie uwzględnić i utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie;

II. na podstawie art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. pozostawić bez rozpoznania zażalenie pokrzywdzonego w zakresie czynu opisanego w punkcie

II. zaskarżonego postanowienia, tj. w sprawie przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków przez Prezesa Zarządu Towarzystwa Budownictwa (...) Sp. z o.o. z/s w B. w okresie od 11 września 2015r. w związku z realizacją inwestycji w formie budowy domu wielorodzinnego i naruszenia przepisów ustawy określających przesłanki stosowania trybów udzielania zamówienia, poprzez zlecenie realizacji bez wymaganego ogłoszenia, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

w zw. z art. 200 ust. 1 pkt 1 a i b ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. – Prawo zamówień publicznych.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 20 października 2015r., P. R., (...)U. (...)z/s w B., zawiadomił Prokuraturę Rejonową w D. o podejrzeniu popełnienia przestępstw przez urzędników Urzędu Miejskiego w B.. Zawiadamiający stwierdził, że „doszło do wyłudzenia usługi budowlanej” przez Burmistrza B., ale z treści zawiadomienia wynikało, że przedstawiciele Urzędu Miasta – inwestora szeregu remontowanych przez firmę pokrzywdzonego budynków użyteczności publicznej, nie pozwalali dokończyć prac remontowych zleconych firmie (...). Nadto tym samym pismem P. R. zawiadomił o tym, że wielomilionowa inwestycja Towarzystwa Budownictwa (...) Sp. z o.o. z/s w B., w postaci budowy domu wielorodzinnego, zlecona została bez przetargu, a dokumenty przetargowe zostały sfalszowane, tym samym dojdąc miało do przekroczenia uprawnień przez Prezesa Zarządu Spółki TBS.

W związku z powyższym zawiadomieniem wszczęte zostało przez Prokuraturę Rejonową w Ś. śledztwo, którego prowadzenie zlecono miejscowej Komendzie Powiatowej Policji.

Postanowieniem z dnia 7 czerwca 2016r. Prokurator Prokuratury Rejonowej w Ś. zatwierdził postanowienie funkcjonariusza prowadzącego postępowanie przygotowawcze:

- w sprawie przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków przez Zastępcę Burmistrza B. i Kierownika Referatu Strategii, Inwestycji i Zamówień Publicznych Urzędu Miasta w B., w okresie od początku maja 2015r. do października 2015r., polegających na odstąpieniu od zawartych wcześniej umów o numerach (...)z dnia 10.06.2015r.,

(...)z dnia 10.06.2015r., (...)z dnia 10.06.2015r., (...)z dnia 21.08.2015r., w następstwie czego firma P.U.H. (...) P. R.poniosła szkodę w kwocie nie mniejszej niż 150.000 zł tytułem poczynionych nakładów, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.;

- sprawie przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków przez Prezesa Zarządu Towarzystwa Budownictwa (...) Sp. z o.o. z/s w B. w okresie od 11 września 2015r. w związku z realizacją inwestycji w formie budowy domu wielorodzinnego i naruszenia przepisów ustawy określających przesłanki stosowania trybów udzielania zamówienia, poprzez zlecenie realizacji bez wymaganego ogłoszenia, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 200 ust. 1 pkt 1 a i b ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. – Prawo zamówień publicznych.

Jako podstawę faktyczną umorzenia przyjęto brak znamion czynu zabronionego, a jako podstawę prawną – art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Na postanowienie powyższe, w ustawowym terminie zażalenie złożył P. R., zaskarżając je w całości. Decyzji Prokuratora skarżący zarzucił:

- naruszenie przepisu art. 297 § 1 pkt 4 k.p.k. przez przeprowadzenie postępowania w niepełnym zakresie i niewyjaśnienie istotnych dla sprawy okoliczności,

- naruszenie art. 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016r. o prokuraturze, który stwierdza, że prokuratura wykonuje zadania w zakresie ścigania przestępstw oraz stoi na straży praworządności,

- naruszenie art. 2 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k. przez nieuwzględnienie prawnie chronionych interesów pokrzywdzonego oraz nierozstrzygnięcie sprawy w rozsądnym terminie.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i skierowanie sprawy do ponownego rozpatrzenia w zakresie czynu opisanego w punkcie I. decyzji Prokuratury oraz rozdzielenie od niej sprawy opisanej w punkcie II., ponieważ P. R. nie czuje się w tej sprawie pokrzywdzonym. Uważa, że pokrzywdzonymi są „obywatele, którzy będą spłacać wiele lat zawyżony kredyt”.

W uzasadnieniu, mocno emocjonalnym w formie i na wstępie ironicznym, w części merytorycznej skarżący przede wszystkim zakwestionował przyjętą przez autorów postanowienia o umorzeniu śledztwa kwalifikację prawną obu czynów, przytoczył treść przepisów z art. 286 § 1 k.k., art. 228 § 1 k.k., art. 233 § 1 k.k. i art. 284 § 1 k.k., „pouczył” jak należy je interpretować i odnosząc się do swojej sytuacji wynikłej w związku z wykonywaniem prac remontowych i zakłóceniami w realizacji umowy dotyczących robót budowlanych, uznał, że materiał dowodowy w pełni takie kwalifikacje prawne nakazywał przyjąć, a w konsekwencji urzędnikom Urzędu Miejskiego w B., jako winnym spowodowania szkody w kwocie minimum 150.000 zł, jaką miał ponieść, należało – jego zdaniem – przedstawić zarzuty popełnienia przestępstw wyłudzenia usługi wartości 150.000 zł, składania fałszywych zeznań i przywłaszczenia mienia, a nadto zarzut dopuszczenia się korupcji w związku z naruszeniem ustawy o zamówieniach publicznych.

Prokurator Prokuratury Rejonowej w Ś. która zatwierdziła postanowienie o umorzeniu śledztwa, przekazując Sądowi zażalenie P. R. wraz z aktami sprawy, powtórzyła powody, które legły u podstaw umorzenia postępowania przygotowawczego, przytaczając je z uzasadnienia zaskarżonej decyzji i wniosła o nieuwzględnienie zażalenia i utrzymanie w mocy zaskarżonego postanowienia.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd, rozpoznając zażalenie pokrzywdzonego, podzielił w pełni stanowisko Prokuratury Rejonowej w Ś. że decyzja procesowa o umorzeniu śledztwa podjęta przez ten organ jest w pełni zasadna i odpowiada prawu, a zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie, w związku z czym utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

Wbrew zarzutom skarżącego, P. R. składając zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, a potem w toku postępowania przygotowawczego, nie podawał okoliczności, z których jednoznacznie wynikać miało, że zamiarem

urzędników Urzędu Miejskiego w B. od początku czynności związanych z inwestycją przy modernizacji budynków użyteczności publicznej, było doprowadzenie pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Sąd zwrócił uwagę, że już w pierwszym zażaleniu (z dnia 7.01.2016r. na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa) P. R. nie podnosił zarzutu przyjęcia przez organy ścigania błędnej kwalifikacji prawnej czynów, których mieli się dopuścić urzędnicy (k. 36 akt 3 Ds. 18.2016 Prokuratury Rejonowej w Świdnicy). W toku śledztwa, w piśmie adresowanym do Prokuratury Rejonowej w Ś. z dnia 22 marca 2016r., P. R. również określa przedmiot postępowania pisząc o przekroczeniu uprawnień przez Zastępcę Burmistrza B. i przedmiotu śledztwa nie kwestionuje (k. 141 tych samych akt Prokuratury Rejonowej w Ś. I wreszcie z treści wiadomości mailowej do (...) wynika, że po raz kolejny P. R. zastanawia się, czy odmowa zapłaty za prawidłowo wystawioną fakturę nie jest również przekroczeniem uprawnień przez funkcjonariusza publicznego (k. 244 tychże akt). Co prawda w zawiadomieniu z dnia 20.10.2015r. skarżący stwierdził, że „przy wykonaniu jednego z budynków doszło do wyłudzenia usługi budowlanej przez Burmistrza Miasta B.”, ale poza tym określeniem, z treści zawiadomienia i złożonych później zeznań wynikało, że roszczenia P. R. i zarzuty wobec urzędników Urzędu Miejskiego w B. (i już z pominięciem Burmistrza B.), mają swoje źródło w związku z realizacją inwestycji zleconej do wykonania firmie (...).

Niezależnie od subiektywnego poczucia skarżącego, co do słuszności swoich roszczeń wobec inwestora, rolą organów ścigania, w przypadku złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, jest karno-prawna ocena zachowania się ewentualnych sprawców, a nie zasadność roszczeń powstałych na tle realizacji istniejącej umowy. W związku z powyższym, Sąd w pełni podzielił stanowisko prowadzącej postępowanie przygotowawcze i Prokuratora nadzorującego śledztwo, wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Organy ścigania nie są władne do oceny słuszności roszczeń P. R. wobec inwestora, ewentualnej szkody, o jakiej w zawiadomieniu pisze, ani zasadności zerwania umowy oraz nakazania opuszczenia placów budowy, czy też nakazania udostępnienia ich wykonawcy. Wszystkie te kwestie, na co słusznie zwrócono uwagę w uzasadnieniu postanowienia o umorzeniu śledztwa, mogą być rozstrzygane na drodze postępowania cywilnego. Brak jest natomiast jakiegokolwiek podstawy do przyjęcia w zachowaniu urzędników Urzędu Miejskiego w B. znamion jakiegokolwiek przestępstwa, wobec czego decyzja o umorzeniu śledztwa, w ocenie Sądu jest w pełni słuszna.

Niezależnie od powyższych uwag, należy tylko zwrócić uwagę, że do elementarnych znamion przestępstwa z art. 286 § 1 k.k., na którym skarżący skupił się przede wszystkim, jest stwierdzenie zamiaru dokonania oszustwa i to w formie bezpośredniej oraz stwierdzenie, że doszło do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w następstwie podstępnych działań sprawców. Przyjęcie na podstawie zebranego materiału, że urzędnicy Urzędu Miejskiego w B. zainicjowali inwestycję po to, aby wyłudzić od P. R. jakiegokolwiek mienie (bo na tym polega zamiar oszustwa) jest absurdalne, a nadto skarżący nie stwierdził, aby do wyłudzenia mienia na jego szkodę doszło. Ewentualne wyłudzenie usługi nie jest wystarczające do przyjęcia znamion występku z art. 286 § 1 k.k., a ewentualna kwota przysługującego wynagrodzenia z tytułu wykonania umowy, również nie stanowi „doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem”.

W zakresie składania fałszywych zeznań nie jest oczywiście wystarczające złożenie zeznań odmiennych, od przedstawionej przez P. R., wersji przebiegu zdarzeń w związku z realizacją umowy obowiązującej obie strony, a urzędnicy Urzędu Miejskiego w B., składając zeznania dołączali na potwierdzenie swoich słów kserokopie stosownych dokumentów. Natomiast zasadność kroków podejmowanych przez strony umowy w trakcie jej realizacji nie należy do organów ścigania.

Zasadnie nie była poruszana sprawa ewentualnego przywłaszczenia mienia na szkodę firmy (...), bowiem ta kwestia była przedmiotem odrębnego postępowania, a zażalenie pokrzywdzonego na postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia w tej sprawie Sąd Rejonowy w D. oddalił utrzymując w mocy zaskarżone postanowienie.

Sąd dokonał analizy zgromadzonego materiału w sprawie 3 Ds. (...) i stwierdził, że działania urzędników Urzędu Miejskiego w B. przy realizacji umów o numerach (...) z dnia 10.06.2015r., (...) z dnia 10.06.2015r., (...) z dnia 10.06.2015r., (...) z dnia 21.08.2015r., nie noszą znamion czynu zabronionego z art. 231 § 1 k.k.

Zgodnie z art. 231 § 1 k.k., funkcjonariusz publiczny, który przekraczając swoje uprawnienia lub nie dopełniając obowiązków, działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. Z przekroczeniem uprawnień mamy do czynienia przede wszystkim wtedy, gdy funkcjonariusz publiczny podejmuje czynność wykraczającą poza jego uprawnienia służbowe lub czynność mieszczącą się wprawdzie w zakresie uprawnień funkcjonariusza, ale do podjęcia której nie było podstawy faktycznej lub prawnej. Jest nim także wykonanie czynności, które stanowiło wyraźne nadużycie tych uprawnień. Jeżeli chodzi o niedopełnienie obowiązków, o którym mowa w art. 231 § 1 k.k., to polega ono na zaniechaniu ich wykonania albo na wykonaniu nienależytym, sprzecznym z istotą lub charakterem danego obowiązku. Podzielając stanowisko Prokuratora Sąd dokonując analizy zebranego materiału dowodowego stwierdził, że przedstawiciele Urzędu Miejskiego w B. w toku całego procesu inwestycyjnego działali na podstawie i w granicach prawa, korzystając z przysługujących im uprawnień, wynikających z treści zawartych z firmą (...) umów.

Odnosnie czynu opisanego w punkcie II. konkluzji zaskarżonego postanowienia, Sąd stwierdzając, że P. R. nie jest osoba pokrzywdzoną, co sam przyznał w uzasadnieniu swojego zażalenia, zażalenie w tej części (P. R. zaskarżył decyzję prokuratora w całości), na podstawie art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k., pozostawił bez rozpoznania, bowiem środek odwoławczy wniesiony został przez osobę nieuprawnioną.

W ocenie Sądu, w toku śledztwa nie dopuszczono się żadnych błędów, konsekwencją, których mogłoby być uchylenie zaskarżonego postanowienia. Zebrany materiał dowodowy nie jest wystarczający do przedstawienia komukolwiek zarzutu popełnienia przestępstwa. Mając na uwadze powyższe ustalenia, nie znajdując podstaw do uchylenia zaskarżonego postanowienia i całkowicie podzielając pogląd Prokuratury, Sąd uznał, że zażalenie skarżącego nie zasługuje na uwzględnienie.

(...)

(...)